

Datum

2020-03-13

Vår referens

Jeanette Silow

Avdelningschef

jeanette.silow@malmö.se

Behovsutredning och tillsynsplan 2020-2022 för avdelningen för miljö- och hälsoskydd

MN-2019-8765

Sammanfattning

Avdelningen för miljö- och hälsoskydd har tagit fram en behovsutredning och tillsynsplan för 2020 – 2022. Miljönämnden har prövnings-, anmälnings-, tillsyns- och kontrollansvar över miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedels- och foderområdet samt andra närliggande lagstiftningsområden. Denna behovsutredning och tillsynsplan omfattar miljö- och hälsoskyddstillsynens lagstiftningsområde.

I planen föreslås prioriteringar inom den behovsprioriterade tillsynen. Tillsynsområdena styrd- och händelsestyrd tillsyn regleras via lagstiftning varför prioritering inom dessa tillsynsområden inte kan göras. Dessa tillsynsområden prioriteras alltid framför den behovsprioriterade tillsynen.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden godkänner Behovsutredning och tillsynsplan 2020 - 2022 för avdelningen för miljö- och hälsoskydd.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2020-03-13
- Bilaga 1 Sammanställning tabell behovsutredning och tillsynsplan 2020 - 2022
- Bilaga 2 Behovsutredning och tillsynsplan 2020 - 2022 - Avdelningen för miljö- och hälsoskydd

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2020-03-24

Ärendet

Enligt Miljöbalken (SFS 1998:808) och Miljötillsynsförordningen (2011:13) ska kommunerna ha en behovsutredning som gäller för tre år. Kommunen ska också ha ett register över alla tillsynsobjekt som har återkommande tillsyn och resurserna ska anpassas efter tillsynsbehovet (10§), där de gör mest nytta och effekt i förhållande till miljö- och hälsoriskerna. Behovsutredning och tillsynsplan ses över en gång per år. En utvärdering av arbetet ska också ske vart tredje år.

Som stöd i framtagandet har miljöförvaltningen använt Sveriges Kommuners och Regioners framtagna skrift ”Kommunala behovsutredningar - En skrift om tillsynsbehov för miljötillsyn och livsmedelskontroll”.

Förvaltningens förslag

I behovsutredningen görs en prioritering av tillsynsbehovet inom olika branscher och inom olika ansvarsområden. Dessa flyttas sedan in i tillsynsplanen, där resurserna fördelas under de kommande tre åren. Den behovsprioriterade tillsynen är den del som kan prioriteras av nämnden i tillsynsplanen. Denna omfattar de icke-anmälningsskyldiga verksamheterna inom miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Tillsynsområdena Styrd – och händelsestyrd tillsyn styrs via lagstiftningen och behöver/kan därför inte prioriteras. Denna tillsyn går alltid före den behovsprioriterade tillsynen och prioriteras i första hand.

I tjänsteskrivelsen föreslås prioriteringar inom den behovsprioriterade tillsynen. Övriga tillsynsområden framgår av behovsutredning och tillsynsplan 2020 - 2022.

Utmaningar och behov

Miljönämndens verksamhet inom miljöområdet syftar i första hand till att medverka till en långsiktigt hållbar utveckling vilket innebär att nuvarande och kommande generationer ska tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Inom ramen för detta uppdrag arbetar avdelningen för miljö- och hälsoskydd med att främja god hållbar utveckling mot Agenda 2030.

Malmö står inför stora utmaningar. Befolkningen förväntas öka till en halv miljon invånare till år 2050. Inom ramen för Storstadspaketet kommer det att byggas ca 26 000 bostäder inom de kommande åren fram till ca 2036. Denna utbyggnad kommer enligt översiktsplanen ske genom i huvudsak förtätning. Detta kommer att ställa stora krav på miljönämnden som tillsynsmyndighet framöver. Med en ökande befolkning och förtätning av staden är det rimligt att anta att miljönämndens tillsynsverksamhet kommer att påverkas. Bland annat förväntas exempelvis bullerproblematik att öka, utsläpp till vatten förväntas öka, förorenad mark behöver saneras i snabbare takt, energianvändning och avfallshantering ökar, bostäder byggs allt närmare större tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter, nedskräpning ökar och trångboddhet och oseriösa fastighetsägare kan öka. Fler verksamheter med bristande kunskaper om miljölagstiftningen kan även öka, vilket kan skapa otrygghet och en ohälsosam miljö för många Malmöbor.

Genom dialog i tidiga skeden av stadsutvecklingsprocesserna kommer vi att främja måluppfyllelsen med Storstadspaketet. I tidiga skeden har vi möjlighet att lyfta/belysa miljö- och hälsoaspekter i stadsplaneringen och på så vis förebyggs framtida olägenheter för människan och miljön. För att klara den stora utbyggnaden av staden och för att förebygga miljö- och hälsorisker framöver kommer vi att vara en fortsatt viktig remissinstans i detaljplane- och bygglovsprocessen, där vi kommer att bidra med vår expertkompetens inom de tillsynsområden som berörs.

Lagstiftningsområden

För att genomföra behovsutredning, prioritering och tillsynsplan för våra olika branscher och ansvarsområden har förvaltningen utgått från miljöbalkens lagstiftningsområde med tillhörande förordningar och vägledningar. Förvaltningen har bland annat utgått från miljöbalken, miljöprövningsförordningen, miljötillsynsförordningen, förordning om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, tobakslagstiftningen och strålskyddslagstiftning.

Tillsammans med kommunfullmäktigemålen är miljö kvalitetsmålen vägledande för vårt tillsynsarbete. Det finns 16 nationella miljö kvalitetsmål, som även är preciserade som 16 regionala miljö kvalitetsmål. Kommunfullmäktigemålen, vilka har sin utgångspunkt i Agenda 2030-målen, är indelade i följande målområden:

- Målområde Utbildning och arbete (miljönämnden berörs ej av detta område)
- Målområde Stadsutveckling och klimat
- Målområde Trygghet och delaktighet
- Målområde En god organisation

Genomförande av behovsutredning

Miljöförvaltningen ska bedriva effektiv tillsyn med stöd av miljöbalken och bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller med anledning av EU:s förordningar inom miljöbalkens tillämpningsområde. I detta sammanhang är det viktigt att nämna att det alltid är verksamhetsutövaren som har ansvaret för att den verksamhet som bedrivs uppfyller lagstiftningens krav. I arbetet med att identifiera behoven inom de olika branscherna och tillsynsområden har miljöförvaltningen utgått från de krav som finns i den nationella lagstiftningen och övergripande nationella och lokala mål, bedömning utifrån vår egen erfarenhet, uppskattning av tidsåtgång och lokal analys av tidigare utförd tillsyn, granskning av klagomål, tidsredovisning och tillsynsfrekvens som behövs för att bästa möjliga miljö- och hälsoeffekt av tillsynsarbetet ska nås.

Prioritering av behovsprioriterad tillsyn har skett med utgångspunkt från var förvaltningens tillgängliga resurser ger mest miljö- och hälsoeffekt, baserat på den behovsanalys som har skett i genomförandet av behovsutredningen.

Avgiftsfinansierad och skattefinansierad tid - avdelningsgemensamt

När det är möjligt ska tillsynsarbetet vara avgiftsfinansierat. Det finns dock ett flertal arbetsmoment som inte kan avgiftsfinansieras, som istället behöver vara skattefinansierat. Exempel på detta är utredning av obefogade klagomål, hantering av överklagande och remissarbete. Exempel på avgiftsfinansierad tid är utredning av befogade klagomål och utredning av sanktionsavgifter. En viktig del i avdelningens arbete framöver är att se över hur den avgiftsfinansierade tiden kan öka. För närvarande har avdelningen en total avgiftsfinansieringsgrad på 58%. Mer detaljerad information av vad som ingår i respektive del framgår av bilaga 2.

Tillgänglig tid och resurser

För att räkna fram den tillgängliga tiden för tillsyn har vi utgått från Sveriges Kommuners och Regioners modell för beräkning och fördelning av den totala årsarbetstiden. Den totala tillgängliga tiden per person som arbetar 100 % är i genomsnitt 1950 timmar per år. Från dessa timmar räknas bort semester, sjukfrånvaro, kompetensutveckling, interna möten, verksamhetsutveckling med mera, nedan i tabell kallad bakgrundstid. Den tid som blir kvar är tillgänglig tillsynstid. För avdelningens del ligger den tillgängliga tillsynstiden på i genomsnitt 1200 timmar per år och medarbetare. Detta ska jämföras med SKL:s beräkning som ligger på ca 1000 timmar per år och medarbetare som arbetar 100%.

Totalt finns idag tillgängligt 50,76 årsarbetskrafter fördelat mellan enheterna. Det är med dessa tillgängliga resurser som tillsynsplanen för de kommande tre åren bygger på. För att kunna ställa om och justera tillsynsplaneringen löpande efter utfall kommer avdelningen att arbeta för att effektivisera och vid behov ändra arbetssätt inom ramen för vår verksamhet och tillgängliga resurser.

Prioriteringar inom behovsprioriterad tillsyn

Den behovsprioriterade tillsynen är den del som kan prioriteras av nämnden i tillsynsplanen. Denna omfattar de icke-anmälningspliktiga verksamheterna inom miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Tillsynsområdena Styrda – och Händelsestyrda tillsyn styrs via lagstiftningen och behöver/kan därför inte prioriteras.

Nedan följer en sammanställning över de branscher/tillsynsområden som föreslås i den behovsprioriterade tillsynen 2020 – 2022. Vi saknar idag fullt ut resurser för att möta de behov som har identifierats i behovsutredningen. Därför har den behovsprioriterade tillsynen planerats och prioritering har skett med hänsyn taget till var våra tillgängliga resurser ger mest miljö- och hälsoeffekt. Även de områden som har nedprioriterats framgår. En del av dessa nedprioriterade områden kommer att hanteras genom utredning av inkommande klagomål inom den händelsestyrda tillsynen.

Genom framtagna tillsynsplan 2020 - 2022 för den styrda-, händelsestyrda - samt behovsprioriterade tillsynen kan vi med tillgängliga resurser genomföra vårt tillsynsuppdrag enligt gällande reglemente och lagstiftning.

Översikten över samtliga branscher/tillsynsområden i både behovsprioriterad tillsyn samt övriga tillsynsområden (Styrda - Händelsestyrda) framgår av bilaga 1 till denna tjänsteskrivelse.

Trender

Vi ser redan idag att den händelsestyrda tillsynen inom Föreningade områden ökar, vilket troligen innebär att den behovsprioriterade tillsynen inte kommer att kunna genomföras fullt ut enligt den plan som ligger för 2020. Detta kommer att följas upp i samband med att behovsutredningen ses över under året.

Inom avfallsområdet har det sedan årsskiftet inkommit ett flertal remisser som berör förslag till nya och ändrade föreskrifter för genomförande av reviderade direktiv inom avfallsområdet. Det är omfattande ändringar som nu blivit mer konkreta genom att Naturvårdsverkets föreskrifter efterhand uppdateras. Dessa ändringar kommer troligen påverka tillsynsbehovet framöver, bland annat genom att vi kommer att få utökade tillsynsuppgifter för exempelvis dispensgivning. Eftersom inte alla remisser eller vägledning har inkommit kan vi ännu inte bedöma tillsynsbehovet. Ändringarna kommer att gälla från juli 2020.

Prioritering av behovsstyrd tillsyn 2020-2022, timmar totalt						
Tillsynsområde	Tillsynsfrekvens					
	Tillsyn varje år	Tillsyn vartannat år	Tillsyn vart tredje år	Tillsyn sporadiskt (mer sällan än vart tredje år)	Nedprioriterat i tillsynsplänen	Nedprioriterat i behovsutredningen
Uppsökande bostadstillsyn	6 000					
Hygieniska behandlingsverksamheter – uppsökande tillsyn	360					
Offentliga miljöer – prioriterade områden	1 650					
Tobakstillsyn	300					
Ansvarsutredningar MIFO	2 800					
Brandövningsplatser och brandstationer	150					
Markprovtagning efter PCB-sanering	250					
Nedlagda deponier	375					
Förorenade områden - planerad tillsyn	1 600					
Småbåtshamnar med båtuppläggningsplats	75					
Förorenade områden - ärendedialog och samsyn	3 100					
Hälso- och sjukvård – Tandläkare (saneringsprojekt)	900					
Köldmedia - digitalisering/ tillsynsbesök/ uppsökande	450					
PCB – föreläggande/ tillsynsbesök/register	450					
Uppsökande tillsyn	600					
Varutillsyn	600					
Avfallstransport		852				
Avfallshandlare/mäklare		552				
Omsorgsboenden			450			
Radon i bostäder				450		
Nedprioriterat						
Ansvarsutredningar vattenområden					0	
Förorenade områden - odlings- och koloniområden					0	
Markundersökning - offentliga parker					0	
Markundersökning - skolor och förskolor					0	
Vattenområden					0	
Idrottslokaler som används i skolverksamhet (hanteras inom ordinarie skoltillsyn)					0	
Enskilda avlopp kolonier					0	
Smittskydd - Legionella					0	
Lekland, etc.					0	
Offentliga utemiljöer – icke prioriterade områden					0	
Tillfälliga boenden som hotell, bed & breakfast, camping med flera						0
Fritidshem						0
Hygieniska behandlingsverksamheter – Övriga icke anmälningspliktiga (exempelvis frisörer)						0
Privata gym						0
Offentliga inomhusmiljöer (exempelvis bibliotek, väntrum)						0

Strålskydd, icke anmälningspliktiga verksamheter (IPL, laser)						0
Summa (h)	19 875	1 439	450	450	0	0

Barnkonventionen

Beaktande av barnkonventionen har skett i detta ärende. Genom att tillsynen på förskolor, skolor samt inom områden där barn och unga vistas dagligen är prioriterad ökar förutsättningarna att förebygga risker för olägenhet för deras hälsa och för miljön.

Tjänsteskrivelsen har utarbetats av Jeanette Silow, Avdelningschef.

Samråd har skett enhetschef Sanja Nogalo Culjak, enhetschef David Lindsjö, enhetschef Fredrik Bengtsson och enhetschef Vian Mirza, avdelningen för miljö- och hälsoskydd.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Jeanette Silow
Avdelningschef
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd